

ประวัติศาสตร์และพัฒนากิจการการศึกษาของประเทศไทยฟิลิปปินส์ History and Development of Education Management in the Philippines

ณัฐพงษ์ มะลิซ้อน

Natthapong Malison

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Phranakhon Rajabhat University

นิตยา คำพันธ์

Nitiya khampan

จันทร์นิภา ไชยภูมิ

Channipa chaiphum

แสงดาว คำมุงคุณ

Saengdao kammungkun

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

E-mail: nuthapong.malisorn@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 23 ธันวาคม 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 ธันวาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

ประวัติศาสตร์และพัฒนากิจการการศึกษาของประเทศไทยฟิลิปปินส์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โดยเริ่มจากระบบการศึกษาที่ไม่เป็นทางการในยุคก่อนการล่าอาณานิคม ซึ่งเน้นการเรียนรู้จากครอบครัวและชุมชน ต่อมาเมื่อสเปนเข้ามาปกครอง ระบบการศึกษาได้รับการเปลี่ยนแปลงให้มีความเป็นทางการมากขึ้น โดยมุ่งเน้นการสอนศาสนาและวัฒนธรรมของชาวสเปน ในยุคอาณานิคมของสหรัฐอเมริกา การศึกษาภาคบังคับถูกนำมาใช้ ทำให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้มากขึ้น และภาษาอังกฤษกลายเป็นภาษาหลักในการสอน ในยุคหลังสงครามโลก ระบบการศึกษายังคงได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน บทความนี้จะสำรวจพัฒนาการเหล่านี้และบทบาทของการศึกษาในการพัฒนาสังคมฟิลิปปินส์ในปัจจุบัน

คำสำคัญ : การศึกษา, ประวัติ, ระบบการศึกษา

Abstract

This study explores the history and evolution of education in the Philippines from its early stages to the present. In the pre-colonial era, education was informal, focusing on learning within families and communities. During Spanish colonization, the education system became more formalized, emphasizing religious teachings and Spanish culture. Under American rule, compulsory education was introduced, making education more accessible to all citizens, with English established as the primary medium of instruction. Post-World War II, the education system underwent continuous reforms to align with the needs of society and the labor market. This article examines these developments and highlights the role of education in shaping contemporary Philippine society.

Keyword : education, history, educational system

1. ที่มาและความสำคัญ

การศึกษาของประเทศฟิลิปปินส์มีที่มาจากระบบการเรียนรู้ที่พัฒนาผ่านยุคสมัยต่าง ๆ ที่ได้รับอิทธิพลจากอาณานิคมและมหาอำนาจที่เข้ามาปกครองประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสเปนหรือสหรัฐอเมริกา ระบบการศึกษาที่หลากหลายเหล่านี้เป็นผลมาจากความพยายามในการสร้างความรู้และทักษะให้กับประชากร เพื่อเตรียมพร้อมให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาทางการศึกษานี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจของฟิลิปปินส์ ความสำคัญของการศึกษาในฟิลิปปินส์มีหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเสริมสร้างความสามารถของประชากรในด้านต่าง ๆ เช่น วิชาการ ทักษะวิชาชีพ และความรู้ทางภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่เป็นปัจจัยสำคัญในการสื่อสารและทำงานในตลาดโลก อีกทั้งการศึกษาในฟิลิปปินส์ยังส่งผลต่อการสร้างความเท่าเทียมทางสังคม ด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้คนจากทุกชนชั้นสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม

2. วัตถุประสงค์ของบทความ

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์พัฒนาการของระบบการศึกษาของประเทศฟิลิปปินส์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. เพื่อทำความเข้าใจผลกระทบของการล่าอาณานิคมโดยสเปนและสหรัฐอเมริกาที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาในฟิลิปปินส์
3. เพื่อสำรวจบทบาทของภาษาอังกฤษในระบบการศึกษาของฟิลิปปินส์และความสำคัญของภาษาอังกฤษในการพัฒนาประชากร
4. เพื่อประเมินการพัฒนาของระบบการศึกษาในยุคหลังได้รับอิสรภาพและการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม

5. เพื่อทำความเข้าใจถึงความสำคัญของการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพของประชากรฟิลิปปินส์

3. ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ด้านการศึกษา

ในปี พ.ศ. 2523 รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้เริ่มส่งเสริมนโยบายด้านการ ศึกษาเพื่อดึงดูดนักศึกษาต่างชาติ เข้าประเทศ ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 รัฐได้เพิ่มนโยบายสนับสนุนให้ประเทศเป็นศูนย์กลางการศึกษาแห่งเอเชีย (Education Center in Asia) โดยอำนวยความสะดวกในการออกวีซ่าให้นักเรียนต่างชาติ และจัดโปรแกรม แลกเปลี่ยนระหว่างสถาบันการศึกษาในฟิลิปปินส์กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ รวมถึงปรับปรุงระบบ การศึกษาและคุณภาพบุคลากร เพื่อเตรียมความพร้อมในการเปิดรับ นักศึกษาต่างชาติด้วย ทุกวันนี้ฟิลิปปินส์ เป็นอีกชาติในอาเซียนที่มีแนวโน้มว่าจะกลายเป็น ศูนย์กลางการศึกษานานาชาติในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก โดยเฉพาะการเรียนด้านภาษาอังกฤษ (English Language Courses) กลายเป็นสาขายอดนิยมในหมู่นักเรียน ต่างชาติ ปัจจุบันมีนักเรียนเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาของฟิลิปปินส์กว่า 2,100 แห่ง ฟิลิปปินส์ยังถือเป็นผู้ ริเริ่มโครงการ ASEAN Children's Forum (ACF) ซึ่งเป็นโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือด้านสังคมและ วัฒนธรรมในอาเซียน โดยร่วมกับประเทศไทย ซึ่งทั้งสองประเทศได้ดำเนินการก่อตั้งภาคีความร่วมมือระหว่าง ผู้ปฏิบัติงาน นักการศึกษา และสถาบันศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์ในอาเซียน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ พัฒนาบุคลากร กำหนดมาตรฐานการดำเนินงาน และการศึกษารวมทั้งส่งเสริมการเรียนการสอนและ การประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในอาเซียน โดยมีเป้าหมายสุดท้าย คือ การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับ ประชากรอาเซียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานนอกจากนี้ฟิลิปปินส์ยังได้ดำเนินการนำร่อง และให้การสนับสนุนการบูรณาการทางการศึกษาในภูมิภาค โดยการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของ อาเซียนในเวทีโลก และได้ดำเนินการต่าง ๆ เช่น

1) ริเริ่มโครงการ 2 ภาษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดย ฟิลิปปินส์ได้ดำเนินยุทธศาสตร์เรื่อง ดังกล่าวในโรงเรียนระดับประถม

2) เสริมสร้างความแข็งแกร่งทางการศึกษา จัดการศึกษาปฐมวัยและการเรียนรู้จากระบบโรงเรียน เสริมสร้างความแข็งแกร่งของการ พัฒนาและการดูแลเด็กปฐมวัย โดยจัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการ จัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อแบ่งปันในภูมิภาค

3) บูรณาการด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศในหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้นักเรียนในอาเซียนสามารถ เรียนรู้ผ่านสื่อการศึกษาทางเว็บไซต์หรือสื่อการสอนโดยใช้เทคโนโลยีแบบต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง

4) ริเริ่มโครงการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส (Reaching the Unreached Children) ภายใต้ กรอบการดำเนินงานขององค์การ รัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ SEAMEO ฟิลิปปินส์ยัง นับเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาสในอาเซียน เพราะมีการทำงานตามแนวนโยบายที่ สนับสนุนการศึกษาให้ผู้ด้อยโอกาสอย่างครอบคลุมและหลากหลาย เช่น

4.1) การจัดระบบการติดตามนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน และประชากรกลุ่มที่ยังไม่ได้รับการศึกษา

4.2) การจัดการศึกษาในภาวะวิกฤต (Education in Emergencies) เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติธรรมชาติ เช่น ไต้ฝุ่น สึนามิ ภูเขาไฟระเบิด เป็นต้น ในส่วนภูมิภาคฟิลิปปินส์ได้จัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติธรรมชาติและภาวะฉุกเฉินต่างๆ โดยร่วมดำเนินการกับ อินโดนีเซีย ทั้งนี้ฟิลิปปินส์ยังมีความร่วมมือทางด้านการศึกษา โดยเฉพาะกับองค์การซีมีโอ หรือ องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Ministers of Education Organization: SEAMEO) โดยรับเป็นประเทศแกนนำในการดำเนินโครงการ

4.3) โครงการ ได้แก่ การศึกษาในสถานการณ์ฉุกเฉิน การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสและการพัฒนาการดูแลเด็กปฐมวัย

นโยบายด้านการศึกษาและจุดเน้นด้านการศึกษา

1. การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของการพัฒนาและการดูแลเด็กปฐมวัย โดยฟิลิปปินส์มีแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อแบ่งปันในภูมิภาค

2. การจัดการศึกษาในสภาวะวิกฤต (Education in Emergencies) เพื่อเตรียมรับมือภัยพิบัติธรรมชาติ เช่นไต้ฝุ่น สึนามิ ภูเขาไฟระเบิด เป็นต้น

3. การใช้ ICT ในการจัดการศึกษา เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ผ่านสื่อการศึกษาทางเว็บไซต์ หรือสื่อการสอนโดยใช้เทคโนโลยีแบบต่าง ๆ

4. โครงการภาษาแม่ - ทวิภาษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยฟิลิปปินส์ได้ดำเนินยุทธศาสตร์เรื่องดังกล่าวในโรงเรียนระดับประถมศึกษา

5. การเรียนการสอนแบบคละชั้น เพื่อจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีในประเด็นด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเรียนคละชั้น วิธีการสอน และการดำเนินด้านนโยบาย เป็นต้น

6. การดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ด้อยโอกาส ภายใต้กรอบการดำเนินงาน ของซีมีโอ

7. การดำเนินงานเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายนักเรียนและการเทียบโอนคุณวุฒิ

4. นโยบายทางการศึกษาในยุคที่เป็นอาณานิคมของสเปน

หลังจากที่ฟิลิปปินส์ตกเป็นอาณานิคมของสเปนอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 1571 ระบบการศึกษาใน ฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลจากนโยบายของจักรวรรดิสเปน สิ่งหนึ่งที่ถือเป็นเอกลักษณ์สำคัญในการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาในสมัยนั้น คือ ระบบการศึกษาแบบคาทอลิก โดยศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกมีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาระบบการศึกษาทั้งในระดับโรงเรียนและมหาวิทยาลัยภายในฟิลิปปินส์ เพราะเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของสเปนในการเผยแผ่คริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิกในฟิลิปปินส์ ปัจจัยที่ส่งผลให้ศาสนาจักรโรมันคาทอลิกประสบความสำเร็จในการปฏิรูประบบการศึกษาในประเทศฟิลิปปินส์คือ ปัจจัยด้านการถือครองที่ดิน เหตุเพราะศาสนาโรมันคาทอลิกถือครองที่ดินเป็นจำนวนมากภายใน

ฟิลิปปินส์ ซึ่งส่งผลให้นักบวชนิกายโรมันคาทอลิกมีอิทธิพลและมีอำนาจมากในการปฏิรูประบบการศึกษา และประสบความสำเร็จในการเผยแผ่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกภายในฟิลิปปินส์

5. นโยบายการศึกษาหลังยุคที่เป็นอาณานิคมของสหรัฐอเมริกาจนถึงปัจจุบัน

นโยบายการศึกษาของฟิลิปปินส์ยังคงเป็นไปในรูปแบบอเมริกันที่เน้นภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการเรียนการสอน ในขณะที่เดียวกันสถาบันทางการศึกษาหลายต่อหลายแห่งยังคงขึ้นตรงต่อระบบการศึกษาแบบคาทอลิก อาทิ มหาวิทยาลัย ดา ลา ซาน (De La Salle University) และมหาวิทยาลัยอาเตเนโอ เด มานิล่า (Ateneo de Manila University) เป็นต้น การที่นโยบายทางการศึกษาของฟิลิปปินส์ถูกควบคุมโดยประเทศเจ้าอาณานิคมอย่างสเปนและสหรัฐอเมริกาส่งผลดีและผลเสียแตกต่างกันไป ผลดีสำหรับฟิลิปปินส์คือ ระบบการศึกษาของฟิลิปปินส์มีคุณภาพ มีมาตรฐานและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ผ่านการปฏิรูปทางการศึกษาของสเปน รวมไปถึงการที่ประชาชนภายในประเทศมีระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่สูงขึ้นภายใต้ระบบการศึกษาแบบอเมริกัน ผลเสียภายใต้การปกครองโดยสเปนและสหรัฐ คือ การถูกกลืนวัฒนธรรมในการกำหนดทิศทางทางการศึกษาด้วยตัวเอง อาชีพประชาชนฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลและกฎเกณฑ์ต่างๆ ภายใต้ระบบการศึกษาแบบคาทอลิก หรือการที่เอกลักษณ์ ของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวรรณกรรมและภาษาท้องถิ่นได้รับการอนุรักษ์และมีความสำคัญที่น้อยลงภายใต้ระบบการศึกษาแบบอเมริกัน

ระบบการศึกษาของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ การศึกษาแบบ ที่เป็นทางการนั้นมีลำดับขั้นตอนของการเรียนอยู่ 3 ระดับ คือ

- ระดับประถมศึกษา
- ระดับมัธยมศึกษา
- ระดับอุดมศึกษา

ระดับประถมศึกษา

ในระดับประถมศึกษาจะใช้เวลาศึกษาภาคบังคับ 6 ปี ที่โรงเรียนของรัฐบาล หรือ 7 ปี ในโรงเรียนของเอกชน นอกเหนือจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยซึ่งนักเรียนสามารถเลือกเรียนได้โดยการศึกษาในระดับนี้รวมไปถึงการเรียนชั้นอนุบาลและอาจเป็นหลักสูตรเตรียมประถมศึกษาได้ นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 3 หรือ 4 ปีจะเข้าเรียนในสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียนจนกระทั่งมีอายุครบ 5 - 6 ปี จึงจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งในตอนท้ายของแต่ละปีการศึกษา นักเรียนจะได้รับการเลื่อนระดับ จากระดับชั้นหนึ่งไปอีกระดับหนึ่ง โดย ถือว่าพวกเขาผ่านเกณฑ์มาตรฐานผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้สำหรับชั้นนั้นๆ นักเรียนจะได้รับการจัดอันดับในทุก ๆ วิชาสี่ครั้งในช่วงปีการศึกษา โดยทั่วไประบบคะแนนสะสมจะใช้เป็นพื้นฐานในการเลื่อนตำแหน่ง เพื่อให้ผ่านเกรด นักเรียนต้องได้รับคะแนนอย่างน้อย 75 คะแนนจาก 100 หรือเจ็ดสิบห้าเปอร์เซ็นต์

ระดับมัธยมศึกษา

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาใช้เวลาสี่ปีโดยนักเรียนต้องเรียนจบชั้นประถมศึกษาตอนปลายก่อนนักเรียน ส่วนใหญ่ที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาจะมีอายุ 12 ปีและเรียนจบเมื่ออายุ 15 ปี ในระดับมัศึกษามีโรงเรียนหลักอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนมัธยมทั่วไป ซึ่งมีนักเรียนประมาณร้อยละ 90 เปอร์เซนต์ ของ

นักเรียนมัธยมปลายทั้งหมดเข้าเรียน และโรงเรียนมัธยมอาชีวศึกษา นอกจากนี้ ยังมีโรงเรียนหลายแห่งที่ถือว่าเป็น "โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์" ซึ่งรับนักเรียนที่แสดงความสามารถพิเศษทาง คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือเทคโนโลยีในระดับประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมสายอาชีพในฟิลิปปินส์แตกต่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปตรงที่พวกเขาให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมสายอาชีพ การค้าและศิลปะเชิงปฏิบัติมากกว่า

โรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ

นักเรียนในโรงเรียนมัธยมทั่วไปจะต้องเรียนและผ่านหลักสูตรที่หลากหลาย ประกอบด้วยภาษาหรือศิลปะการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษและภาษาฟิลิปปินส์) คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคมศาสตร์ (รวมถึงมานุษยวิทยา ประวัติศาสตร์และการปกครองของฟิลิปปินส์ เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และสังคมวิทยา) นักเรียนยัง ต้องรับการฝึกอบรมพัฒนาเยาวชน (รวมถึงพลศึกษา สุขศึกษา ดนตรี และการฝึกกองทัพพลเมือง) ศิลปะปฏิบัติ (รวมถึงคหกรรมศาสตร์ การเกษตรและการประมง ศิลปะอุตสาหกรรมและการประกอบการ) การศึกษาคำนิยมและวิชาเลือกบางวิชา รวมทั้งวิชาจากทั้งทางวิชาการและสายอาชีพ

ระดับอุดมศึกษา

ระดับอุดมศึกษานั้นนักเรียนส่วนใหญ่จะมีอายุประมาณ 16 ปี การศึกษาระดับนี้แบ่งเป็นระดับปริญญาตรีปริญญาโทและปริญญาเอกในหลากหลายสาขาวิชา นอกจากนี้ การศึกษาระดับหลังมัธยมศึกษายังรวมถึงหลักสูตรอาชีวศึกษาแบบ 2 หรือ 3 ปีที่อาจไม่มีการมอบปริญญาก็ได้

การศึกษาในระดับปริญญาตรี

หลักสูตรปริญญาตรีในฟิลิปปินส์มีระยะเวลาอย่างน้อยสี่ปี โดยทั่วไปแล้วสองปีแรกจะทุ่มเทให้กับการศึกษาหลักสูตรการศึกษาทั่วไป (63 หน่วยกิต) โดยทุกชั้นเรียนจะนับเป็นวิชาเอกที่นักเรียนจะต้องเรียนในสองปีสุดท้าย หลักสูตรปริญญาตรีบางหลักสูตรใช้เวลาเรียนห้าปีแทนที่จะใช้เวลาเรียนสี่ปี รวมถึงหลักสูตรเกษตรกรรมเภสัชศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์

การศึกษาในระดับปริญญาโท

โดยทั่วไปแล้วการศึกษาในระดับปริญญาโทในฟิลิปปินส์จะใช้เวลาเรียนสองปีสำหรับนักศึกษาเต็มเวลาโดยจบด้วยการทำวิทยานิพนธ์ย่อยหรือการสอบวัดผล ผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาระดับปริญญาโทต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาที่เกี่ยวข้อง โดยมีผลการเรียนเฉลี่ยเท่ากับหรือดีกว่า 2.00 ร้อยละ 85 หรือเกรดเฉลี่ย B ปริญญา วิชาชีพบางประเภท เช่น กฎหมายและการแพทย์ จะเริ่มหลังจากปริญญาตรีใบแรก อย่างไรก็ตาม โปรแกรมเหล่านี้มีระยะเวลามากกว่าการศึกษาปกติสองปี

การศึกษาในระดับปริญญาเอก

ปริญญาดุษฎีบัณฑิตในฟิลิปปินส์หรือที่เรียกว่าปรัชญาดุษฎีบัณฑิตเกี่ยวข้องกับหลักสูตรจำนวนมาก เช่นเดียวกับวิทยานิพนธ์ที่อาจประกอบด้วยหนึ่งในห้าถึงหนึ่งในสามของเกรดสุดท้าย การรับเข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอกหลักสูตรหนึ่งของประเทศนั้นมีการคัดเลือกอย่างมาก โดยต้องมีวุฒิปริญญาโทเป็นอย่างน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ย B หรือดีกว่า หลักสูตรปริญญาเอกส่วนใหญ่มีระยะเวลามากกว่าปริญญาโทสองถึงสี่ปี ไม่นับเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จ หัวข้อวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการอนุมัติจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่

การศึกษาแบบไม่เป็นทางการ

การศึกษาแบบไม่เป็นทางการซึ่งรวมถึงการรับความรู้นอกโรงเรียนนั้น มีวัตถุประสงค์หลักสำหรับผู้เรียนกลุ่มเฉพาะ เช่น เยาวชนหรือผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยได้ ตัวอย่างเช่น หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือซึ่งบูรณาการการเขียนและการอ่านเบื้องต้นเข้ากับทักษะในชีวิตประจำวัน

6. บทสรุป

การศึกษาของฟิลิปปินส์มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและอิทธิพลจากต่างประเทศ การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากร การพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืนยังคงเป็นความท้าทายที่สำคัญของฟิลิปปินส์ในการเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต

บรรณานุกรม

รายงานการศึกษากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน. (ม.ป.ป.).

สีดา สอนศรี. (2530). การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศฟิลิปปินส์ (ค.ศ.1972-1986). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม. (ม.ป.ป.). ความสอดคล้องของกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวทางการปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศไทยกับกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศอื่นๆ ในอาเซียน. กระทรวงยุติธรรม.